

gange i min ordførertale, at ministeren skal undersøge tingene og også kigge tilbage. Hvis der er grundlag for kritik, skal der tages fat, og er der behov for sanktioner, skal der indføres sanktioner. Det sagde jeg to gange i min ordførertale.

Anders Mølgaard (V):

Den liberale fri- og højskolelovgivning har som lede-tråd haft princippet om frihed under ansvar, og det betyder, at i flere menneskealder har hundredvis af frie skoler og deres forstandere været bevidst om deres specielle ansvar og kravet om selvjustits, som jo kun er en såre naturlig taknemmelighedsgestus over for en lovgivning med højt til loftet og en daglig administration, som byggede på gensidig tillid.

Med ekstremt få undtagelser har skolerne altid betruddt denne dydens smalle landevej, selv om der som bekendt er enkeltstående undtagelser gennem historien fra denne hovedregel. Hovedreglen for de daglige relationer mellem den frie skoleverden og myndighederne har altid været samtale og gensidig tillid, mens kontrol og tilsyn har haft lavere vægt og prioritet.

Men med Tvindkoncernens indtog i den danske skoleverden har en ny moralkodeks set dagens lys, og set i bakspejlet kan alle vel i dag se, at samtale og tillid ikke var tilstrækkelig. Tilliden blev misbrugt, mange alarmklokker burde have ringet for længe siden, og derfor er det kritisabelt, at skiftende ministre ikke har efterlevet deres tilsynsforpligtelse og stoppet Tvinds kreative arrangementer.

Venstre forventer naturligvis, at ministeren og ministeriet på baggrund af bl.a. erfaringerne med Tvindimperiet nu stærkt opprioriterer tilsyns- og kontrolaktiviteterne uden dog at sænke frihedsloftet på det frie skoleområde. En stribe af andre problematiske forhold i forbindelse med Undervisningsministeriets svigtende tilsyn gennem de sidste 10 år aktualiserer denne nye prioritering. Det er yderst utilfredsstillende, at Rigsrevisionen ved talrige lejligheder siden 1986 har påpeget lemfældige tilsynsforhold i ministeriet, uden at det har haft en tilstrækkelig og tilfredsstillende effekt.

Venstre ser nu frem til, at Undervisningsministeriet svarer på Rigsrevisionens og statsrevisorernes kritik, og som oplyst af ministeren skal denne redegørelse foreligge senest omkring den 1. september 1996. Alt afhængig af kvaliteten af undervisningsministerens svar vil Venstre forbeholde sig ret til efterfølgende at kræve yder-

ligere undersøgelser vedrørende placering af ansvaret i Tvind, og når jeg siger yderligere undersøgelser, er det værd at påpege – som det også blev gjort af ministeren og den tidligere ordfører – at der både i Told og Skat, i politiet og i ministeriet og masser af andre fornuftige steder arbejdes på højtryk. Men det vil være fair og sagligt og mest relevant og korrekt at afvente de forskellige parterers specifikke undersøgelser, inden man farer ud med bål og brand og laver nye separate undersøgelser.

På den baggrund finder Venstre det ikke aktuelt at lave en ny specifik undersøgelse, og derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, som det foreligger. Men naturligvis skal alle relevante forhold bringes for dagens lys.

Frank Dahlgaard (KF):

Det skal siges klingende klart, at Det Konservative Folkeparti ønsker en kulegravning af, hvorfor der ikke er grebet ind over for uregelmæssighederne i Tvindimperiet på et tidligere tidspunkt.

Vi ønsker også et ansvar placeret, og det gælder såvel i forhold til det politiske system som i forhold til Undervisningsministeriet og den øvrige centraladministration, herunder Rigsrevisionen. Hvorfor er Rigsrevisionen eksempelvis ikke gået ind i Tvindproblematikken på et langt tidligere tidspunkt? Som bekendt har Tvindforetagendet længe haft samme revisor for alle skolerne, uden at det har givet Rigsrevisionen anledning til påtale, og hvordan har det kunnet lade sig gøre?

For Undervisningsministeriets vedkommende finder vi, at det er ganske åbenlyst, at det kniber eller i hvert fald har knebet med styringen i ministeriet. Der har været en række sager fremme i de seneste år i den anledning, og som det ser ud i dag, så finder Det Konservative Folkeparti, at det er dybt kritisabelt, at Undervisningsministeriet ikke har reageret før nu.

På konservativt foranledning er der stillet et par spørgsmål, som i Uddannelsesudvalgets papirer er opført som spørgsmål nr. 1 og nr. 2, og der er givet nogle svar på dem. De spørgsmål vedrører netop, hvorfor man ikke har reageret på et langt tidligere tidspunkt, og om embedsmændene i centraladministrationen efter ministerens opfattelse har udført deres tilsynsopgave på betryggende måde. Men de svar, vi har fået – det ene er vældig langt, og det andet er ganske kort – finder vi ikke uddybende nok, og vi finder heller ikke, at de er tilfredsstillende.